

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży
18-400 Łomża, Al. Legionów 9, tel. fax (86) 216-44-95
(86) 473-71-20, (86) 473-71-21, (86) 473-71-22
www.oke.lomza.pl e-mail: sekretariat@oke.lomza.pl

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Sprawozdanie za rok 2022
<i>Województwo:</i>	Podlaskie
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Wiedza o społeczeństwa
<i>Poziom:</i>	Poziom rozszerzony
<i>Termin egzaminu:</i>	13 maja 2022 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	19 września 2022 r.

Łomża 2022

OKE w Łomży

Opracowanie

Maria Fromelc-Chmielewska

Dane statystyczne

Krzysztof Najda

Opracowano we współpracy z Centralną Komisją Egzaminacyjną w Warszawie.

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży

Al. Legionów 9, 18-400 Łomża, tel. fax (86) 216-44-95

(86) 473-71-20, (86) 473-71-21, (86) 473-71-22

e-mail: sekretariat@oke.lomza.pl

www.oke.lomza.pl

Spis treści

Wiedza o społeczeństwa – poziom rozszerzony

1. OPIS ARKUSZA	5
2. DANE DOTYCZĄCE POPULACJI UCZNIÓW.....	6
3. PRZEBIEG EGZAMINU	7
4. PODSTAWOWE DANE STATYSTYCZNE.....	8

Wiedza o społeczeństwie

1. Opis arkusza

W roku 2021 egzamin maturalny z wiedzy o społeczeństwie był przeprowadzany na podstawie wymagań egzaminacyjnych określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 16 grudnia 2020 r.¹

Arkusz egzaminacyjny z wiedzy o społeczeństwie składał się z 31 zadań, spośród których 4 zadania zawierały dwie części, a 2 zadania – trzy części. Łącznie w arkuszu znalazło się zatem 39 poleceń. 12 poleceń było sformułowanych do zadań (lub ich części) zamkniętych (wyboru wielokrotnego, prawda/fałsz, na dobieranie). Treści każdego z bloków w nauczaniu WoS-u zostały uwzględnione, przy tym najwięcej zadań dotyczyło bloku *Polityka*, a najmniej – *Gospodarka*. Do każdego z zadań testowych oraz do jednego z wypracowań dołączono materiał źródłowy.

Każde z zadań sprawdzało umiejętności w obszarze wymagań ogólnych: wykorzystanie i tworzenie informacji. 3 zadania testowe (lub ich części) weryfikowały wyłącznie ten obszar, dwa obszary były sprawdzane przez 27 zadań testowych (lub ich części), trzy obszary – przez 7 zadań testowych (lub ich części). Wypracowania weryfikowały dwa lub trzy wymagania ogólne. W związku z powyższym wybrano do każdego zadania jedno wymaganie ogólne realizowane w największym stopniu. Wykorzystanie i tworzenie informacji (I) to wymaganie, które spełniają we wskazanym stopniu zadania: 2., 6., 7., 21.1., 21.2., 26.1. i 31. (łącznie 18 punktów); Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów (II) – zadania: 1., 3.1., 3.2., 8., 9., 21.3., i 26.2. (łącznie 7 punktów); Współdziałanie w sprawach publicznych (III) – zadanie 20. (3 punkty); Znajomość zasad i procedur demokracji (IV) – zadania: 5., 13.1., 13.2., 14., 15.1., 15.2. i 16. (łącznie 9 punktów); Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej (V) – zadania: 4., 11., 12.1., 12.2., 17., 18., 19. i 22. (łącznie 12 punktów); Rozumienie zasad gospodarki rynkowej (VI – III etap) – zadanie 10 (1 punkt); Znajomość praw człowieka i sposobów ich ochrony (VI – IV etap, zakres podstawowy) – zadanie 23. (1 punkt); Dostrzeganie współzależności we współczesnym świecie (VI – IV etap, zakres rozszerzony) – zadania: 24., 25., 26.3., 27., 28., 29. i 30. (łącznie 9 punktów).

Za rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać maksymalnie 60 punktów, w tym: 12 – za zadania zamknięte (wielokrotnego wyboru, na dobieranie i prawda–fałsz), 36 – za zadania otwarte (krótkiej odpowiedzi i z luką) oraz 12 – za wypracowanie. Podczas rozwiązywania zadań można było korzystać z kalkulatora prostego.

¹ Załącznik nr 1 do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. z 2020 r., poz. 493, z późn. zm.).

2. Dane dotyczące populacji uczniów

TABELA 1. ZDAJĄCY ROZWIĄZUJĄCY ZADANIA W ARKUSZU STANDARDOWYM*

Liczba zdających		
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	ogółem	559
	z liceów ogólnokształcących	471
	z techników	88
	z branżowych szkół II stopnia	-
	ze szkół na wsi	13
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	84
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	222
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	240
	ze szkół publicznych	491
	ze szkół niepublicznych	68
	kobiety	358
	mężczyźni	201
	bez dysleksji rozwojowej	497
	z dysleksją rozwojową	62

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

Z egzaminu zwolniono 7 osób – 7 finalistów Olimpiady Wiedzy o Polsce i Świecie Współczesnym.

TABELA 2. ZDAJĄCY ROZWIĄZUJĄCY ZADANIA W ARKUSZACH DOSTOSOWANYCH

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	1
	słabowidzący	1
	niewidomi	-
	słabosłyszący	1
	niesłyszący	-
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	1
	inne	-
	ogółem	4

3. Przebieg egzaminu

TABELA 3.

INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEBIEGU EGZAMINU

Termin egzaminu		13 maja 2022 r.	
Czas trwania egzaminu dla arkusza standardowego		180 minut	
Liczba szkół		89	
Liczba zespołów egzaminatorów*		3	
Liczba egzaminatorów*		46	
Liczba obserwatorów ² (§ 8 ust. 1)		12	
Liczba unieważnień ³	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	-
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	-
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu części egzaminu w sposób utrudniający pracę pozostałym zdającym	-
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	-
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenie naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu maturalnego	-
	art. 44zzy ust. 10	niemożność ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	-
Liczba wglądów ⁴ (art. 44zzz)		3	

* Dane dotyczą OKE w Łomży.

² Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016 r., poz. 2223, ze zm.).

³ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2021 r., poz. 1915, ze zm.).

⁴ jw.

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki zdających

WYKRES 1.

ROZKŁAD WYNIKÓW ZDAJĄCYCH

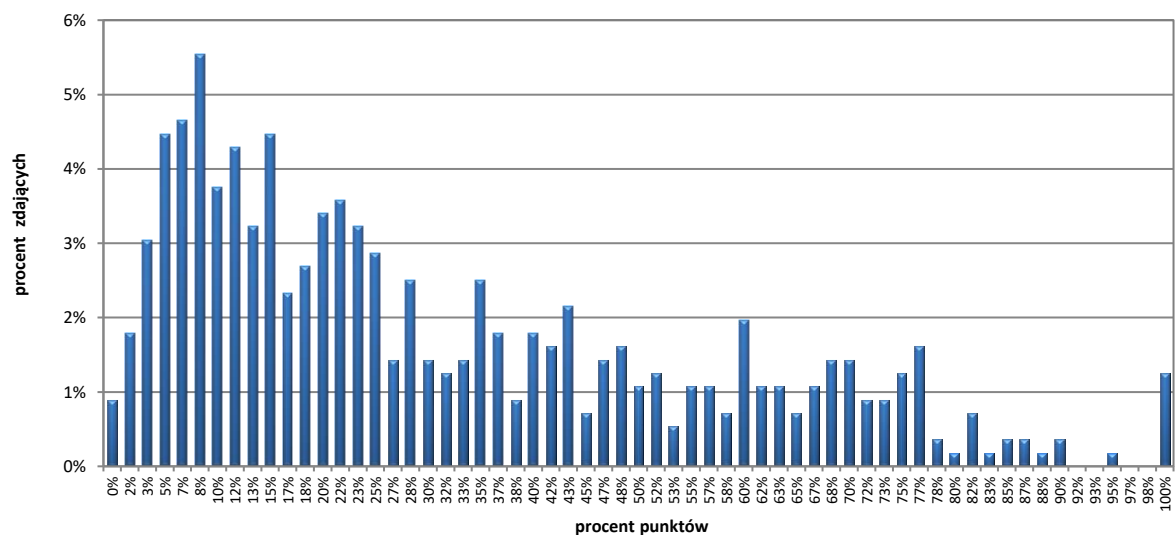

TABELA 4.

WYNIKI ZDAJĄCYCH – PARAMETRY STATYSTYCZNE*

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
ogółem	559	0	100	23	8	31	24
w tym:							
z liceów ogólnokształcących	471	0	100	28	8	34	25
z techników	88	0	50	11	5	14	11
z branżowych szkół II stopnia	-	-	-	-	-	-	-

* Dane dotyczą tegorocznych absolwentów, którzy przystąpili do wszystkich egzaminów obowiązkowych.

Poziom wykonania zadań

TABELA 5.

POZIOM WYKONANIA ZADAŃ

Wymagania egzaminacyjne 2022			
Nr zad.	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe	Poziom wykonania zadania (%)
1.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. II. Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów.	1. Życie zbiorowe i jego reguły. Zdający: 1) charakteryzuje [...] społeczeństwa, ze względu na obowiązujące w nich reguły i więzi; 2) podaje przykłady norm i instytucji społecznych; charakteryzuje ich funkcje w życiu społecznym.	68%
2.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	2. Socjalizacja i kontrola społeczna. Zdający: 1) porównuje modele socjalizacji [...].	45%
3.1.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	4. Struktura społeczna. Zdający: 3) podaje przykłady i wyjaśnia uwarunkowania pionowej i poziomej ruchliwości społecznej.	48%
3.2.	II. Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów.		29%
4.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej.	6. Naród, ojczyzna i mniejszości narodowe. Zdający: 4) charakteryzuje mniejszości narodowe, etniczne i grupy imigrantów żyjące w Polsce (liczebność, historia, kultura, religia itp.); wymienia prawa, które im przysługują.	23%
5.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. IV. Znajomość zasad i procedur demokracji.	12. Społeczeństwo obywatelskie. Zdający: 1) wymienia podmioty społeczeństwa obywatelskiego. (III etap) 5. Udział obywateli w życiu publicznym. Zdający: 1) przedstawia [...] zrzeszenia obywatelskie [...]. (III etap) 16. Samorzady i ich znaczenie. Zdający: 1) [...] podaje przykłady działania samorządów zawodowych [...].	49%
6.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	13. Opinia publiczna. Zdający: 3) odczytuje i interpretuje [...] wykresy prezentujące wyniki badania opinii publicznej.	57%
7.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej.	13. Opinia publiczna. Zdający: 3) odczytuje i interpretuje tabele [...] prezentujące wyniki badania opinii publicznej. (III etap) 17. Gmina jako wspólnota mieszkańców. Zdający: 2) przedstawia sposób [...] działania władz gminy [...].	35%

Wymagania egzaminacyjne 2022			
Nr zad.	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe	Poziom wykonania zadania (%)
8.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. II. Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów. (III etap) VI. Rozumienie zasad gospodarki rynkowej.	12. Społeczeństwo obywatelskie. Zdający: 3) opisuje formy aktywności obywateli w ramach społeczności lokalnej, regionu, państwa [...]; 5) przedstawia zasady [...] funkcjonowania [...] organizacji pożytku publicznego w Polsce. (III etap) 27. Gospodarka w skali państwa. Zdający: 3) przedstawia główne rodzaje podatków w Polsce (PIT, VAT, CIT) [...].	44%
9.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. II. Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów.	22. Współczesna demokracja w Polsce i na świecie – problemy i zagrożenia. Zdający: 2) omawia na przykładach patologie życia publicznego (np. korupcja, nepotyzm, klientelizm) i wyjaśnia, dlaczego wpływają one destrukcyjnie na życie publiczne. (III etap) 30. Etyka w życiu gospodarczym. Zdający: 2) podaje przykłady zjawisk z szarej strefy w gospodarce i poddaje je ocenie.	23%
10.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. (III etap) VI. Rozumienie zasad gospodarki rynkowej.	27. Gospodarka w skali państwa. Zdający: 3) przedstawia główne rodzaje podatków w Polsce (PIT, VAT, CIT) [...].	45%
11.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. IV. Znajomość zasad i procedur demokracji. V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej.	15. Demokracja – zasady i procedury. Zdający: 5) wyjaśnia, jak są przeprowadzane i jaką rolę odgrywają wybory we współczesnej demokracji. 17. Systemy partyjne. Zdający: 4) opisuje podstawowe zasady ordynacji większościowej [...]. 25. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej. Zdający: 2) wyjaśnia różnice między ordynacjami wyborów parlamentarnych i prezydenckich w Polsce. (III etap) 17. Gmina jako wspólnota mieszkańców. Zdający: 2) przedstawia sposób wybierania [...] władz gminy [...]. (III etap) 18. Samorząd powiatowy i wojewódzki. Zdający: 1) przedstawia sposób wybierania samorządu powiatowego i wojewódzkiego [...].	30%

Wymagania egzaminacyjne 2022			
Nr zad.	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe	Poziom wykonania zadania (%)
12.1.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. IV. Znajomość zasad i procedur demokracji. V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej.	17. Systemy partyjne. Zdający: 1) charakteryzuje system [...] dwupartyjny i wielopartyjny. (III etap) 5. Udział obywateli w życiu publicznym. Zdający: 1) przedstawia główne podmioty życia publicznego ([...] politycy i partie, władza [...]). (III etap) 12. System wyborczy i partyjny. Zdający: 1) wymienia partie polityczne obecne w Sejmie; wskazuje te, które należą do koalicji rządzącej, i te, które pozostają w opozycji.	20%
12.2.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej.	17. Systemy partyjne. Zdający: 5) wyjaśnia znaczenie progu wyborczego dla reprezentatywności wyborów i tworzenia rządzącej koalicji. 25. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej. Zdający: 2) wyjaśnia różnice między ordynacjami wyborów parlamentarnych i prezydenckich w Polsce.	29%
13.1.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. IV. Znajomość zasad i procedur demokracji. V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej.	12. Społeczeństwo obywatelskie. Zdający: 3) opisuje formy aktywności obywateli w ramach [...] państwa [...]. (III etap) 5. Udział obywateli w życiu publicznym. Zdający: 4) wyjaśnia, podając przykłady, jak obywatele mogą wpływać na decyzje władz na poziomie [...] krajowym [...]. (III etap) 13. Władza ustawodawcza w Polsce. Zdający: 1) przedstawia zadania i zasady funkcjonowania polskiego parlamentu, w tym sposób tworzenia ustaw.	30%
13.2.		12. Społeczeństwo obywatelskie. Zdający 3) opisuje formy aktywności obywateli w ramach społeczności lokalnej, regionu [...]. 28. Samorząd terytorialny w Polsce. Zdający: 1) [...] opisuje instytucję referendum lokalnego.	22%
14.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. IV. Znajomość zasad i procedur demokracji.	19. Modele ustrojowe państw demokratycznych. Zdający: 1) podaje cechy charakterystyczne różnych modeli ustrojowych państw demokratycznych [...]; 2) charakteryzuje krótko ustroje polityczne Niemiec, [...] Francji [...]. 21. Władza wykonawcza w państwie demokratycznym. Zdający: 1) wyjaśnia, jaką rolę we współczesnych państwach może pełnić głowa państwa; podaje przykłady urzędujących głów państw (monarchów i prezydentów).	24%

Wymagania egzaminacyjne 2022			
Nr zad.	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe	Poziom wykonania zadania (%)
15.1.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. IV. Znajomość zasad i procedur demokracji.	15. Demokracja – zasady i procedury. Zdający: 1) opisuje wartości będące fundamentem współczesnej demokracji.	59%
15.2.		19. Modele ustrojowe państw demokratycznych. Zdający: 1) podaje cechy charakterystyczne różnych modeli ustrojowych państw demokratycznych [...]; 2) charakteryzuje krótko ustroje polityczne [...] Szwajcarii [...].	31%
16.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. IV. Znajomość zasad i procedur demokracji. V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej.	19. Modele ustrojowe państw demokratycznych. Zdający: 2) charakteryzuje krótko ustroje polityczne Niemiec [...]. 3) przedstawia zasady odpowiedzialności [...] politycznej; wskazuje, kto im podlega. 24. Parlament Rzeczypospolitej Polskiej. Zdający: 1) wymienia kompetencje Sejmu [...]; 3) podaje przykłady stosowania w procedurze legislacyjnej polskiego parlamentu większości [...] bezwzględnej [...]. 26. Rada Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej. Zdający: 1) przedstawia konstytucyjne procedury [...] odwoływania rządu, zmiany rządu i zmiany ministrów.	24%
17.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej.	23. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Zdający: 4) przedstawia procedurę zmiany Konstytucji. 25. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej. Zdający: 1) określa główne kompetencje prezydenta w relacjach z parlamentem [...]. (III etap) 13. Władza ustawodawcza w Polsce. Zdający: 1) przedstawia [...] sposób tworzenia ustaw.	17%
18.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej.	30. System prawny Rzeczypospolitej Polskiej. Zdający: 1) opisuje źródła prawa w Polsce [...]. (IV z.p.) 2. Prawo i sądy. Zdający: 3) wymienia źródła prawa [...].	31%
19.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej.	31. Sądy i Trybunały. Zdający: 1) przedstawia sposób powoływania i zadania Sądu Najwyższego, Trybunału Konstytucyjnego i Trybunału Stanu. (III etap) 15. Władza sędziowska. Zdający: 1) przedstawia organy władzy sędziowskiej [...].	37%

Wymagania egzaminacyjne 2022			
Nr zad.	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe	Poziom wykonania zadania (%)
20.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. III. Współdziałanie w sprawach publicznych. V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej.	31. Sądy i Trybunały. Zdający: 3) przedstawia strukturę sądownictwa w Polsce [...]. 32. Prawo cywilne i rodzinne. Zdający: 1) rozpoznaje sprawy regulowane przez prawo cywilne: [...] zobowiązań [...]. 35. Obywatel wobec prawa. Zdający: 3) pisze fikcyjny pozew w sprawie cywilnej [...]. (IV z.p.) 2. Prawo i sądy. Zdający: 6) przedstawia uczestników i przebieg procesu [...] cywilnego [...].	38%
21.1.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	(IV z.p.) 2. Prawo i sądy. Zdający: 3) [...] interpretuje proste przepisy prawne;	51%
21.2.	V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej.	6) [...] uzasadnia znaczenie mediacji.	65%
21.3.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. II. Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów.	40. Stosunki międzynarodowe w wymiarze globalnym. Zdający: 2) charakteryzuje na przykładach najczęściej stosowane metody rozwiązywania sporów [...]. (III etap) 1. Podstawowe umiejętności życia w grupie. Zdający: 3) przedstawia [...] podstawowe sposoby rozwiązywania konfliktów [...].	37%
22.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej.	30. System prawny Rzeczypospolitej Polskiej. Zdający: 3) wskazuje gałęzie prawa i kodeksy, w których szukać należy odpowiednich przepisów. 32. Prawo cywilne i rodzinne. Zdający: 2) stosuje [...] podstawowe pojęcia [...] prawa cywilnego [...]. (IV z.p.) 2. Prawo i sądy. Zdający: 2) wymienia podstawowe zasady prawa (prawo nie działa wstecz, [...] nie ma winy bez prawa, [...]) [...]. 4) [...] wskazuje, w jakim kodeksie można znaleźć przepisy dotyczące konkretnej sprawy; 6) przedstawia uczestników [...] procesu [...] karnego [...].	38%
23.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. (IV etap z.p.) VI. Znajomość praw człowieka i sposobów ich ochrony.	36. Prawa człowieka. Zdający: 3) rozróżnia prawa i wolności osobiste, polityczne oraz ekonomiczne, społeczne i kulturalne; wskazuje, do której generacji należą poszczególne prawa. 37. Ochrona praw człowieka w Polsce. Zdający: 1) przedstawia prawa i wolności zagwarantowane w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej [...]. (IV z.p.) 5. Prawa człowieka. Zdający: 1) przedstawia krótko historię praw człowieka i ich generacje [...]; 2) wymienia podstawowe prawa i wolności człowieka [...].	25%

Wymagania egzaminacyjne 2022			
Nr zad.	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe	Poziom wykonania zadania (%)
24.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. (IV etap z.r.) VI. Dostrzeganie współzależności we współczesnym świecie.	42. Systemy bezpieczeństwa i współpracy. Zdający: 5) wymienia regionalne systemy bezpieczeństwa i współpracy w Euroazji, ocenia ich znaczenie dla danego regionu i świata.	33%
25.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. (IV etap z.r.) VI. Dostrzeganie współzależności we współczesnym świecie.	42. Systemy bezpieczeństwa i współpracy. Zdający: 4) wyjaśnia, jak powstało NATO, jakie są jego cele [...].	55%
26.1.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	14. Środki masowego przekazu. Zdający: 5) krytycznie analizuje przekazy medialne, [...] odróżniając informacje od komentarzy. (III etap) 6. Środki masowego przekazu. Zdający: 3) [...] wskazuje różnice między przekazami i odróżnia informacje od komentarzy.	66%
26.2.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. II. Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów.	18. Instytucja państwa. Zdający: 4) odróżnia suwerenność zewnętrzną od suwerenności wewnętrznej. 40. Stosunki międzynarodowe w wymiarze globalnym. Zdający: 7) wymienia konflikty, którym towarzyszy terroryzm; wyjaśnia ich przyczyny oraz motywy i sposoby działania terrorystów [...]. (III etap) 10. Państwo i władza demokratyczna. Zdający: 1) wymienia podstawowe cechy i funkcje państwa; wyjaśnia, czym jest władza państwowa.	8%
26.3.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. (IV etap z.r.) VI. Dostrzeganie współzależności we współczesnym świecie.	42. Systemy bezpieczeństwa i współpracy. Zdający: 2) opisuje cele i metody działania ONZ oraz kompetencje jej organów (Zgromadzenie Ogólne, Rada Bezpieczeństwa [...]).	14%

Wymagania egzaminacyjne 2022			
Nr zad.	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe	Poziom wykonania zadania (%)
27.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. (IV etap z.r.) VI. Dostrzeganie współzależności we współczesnym świecie.	7. Procesy narodowościowe i społeczne we współczesnym świecie. Zdający: 3) omawia na przykładach przyczyny [...] długotrwałych konfliktów między narodami [...]; 4) omawia przyczyny i skutki konfliktów społecznych w państwach [...] Azji [...]. 40. Stosunki międzynarodowe w wymiarze globalnym. Zdający: 5) wskazuje i wyjaśnia przyczyny konfliktów zbrojnych we współczesnym świecie. 44. Europa wśród światowych mocarstw. Zdający: 2) przedstawia na przykładach znaczenie supermocarstw i mocarstw regionalnych dla ładu światowego.	11%
28.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. (IV etap z.r.) VI. Dostrzeganie współzależności we współczesnym świecie.	43. Integracja europejska. Zdający: 1) omawia [...] przebieg integracji europejskiej ([...] główne dokumenty i [...] fazy integracji). (III etap) 20. Integracja europejska. Zdający: 4) wskazuje na mapie członków Unii Europejskiej [...].	12%
29.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. (IV etap z.r.) VI. Dostrzeganie współzależności we współczesnym świecie.	43. Integracja europejska. Zdający: 2) charakteryzuje sposób powoływania, działania i najważniejsze kompetencje instytucji Unii Europejskiej (Rada Unii Europejskiej, Parlament Europejski, Komisja Europejska, Rada Europejska [...]).	15%
30.	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. (IV etap z.r.) VI. Dostrzeganie współzależności we współczesnym świecie.	40. Stosunki międzynarodowe w wymiarze globalnym. Zdający: 3) wyjaśnia przyczyny dysproporcji między globalną Północą i globalnym Południem oraz mechanizmy i działania, które ją zmniejszają lub powiększają. (III etap) 23. Problemy współczesnego świata. Zdający: 1) porównuje sytuację w państwach globalnego Południa i globalnej Północy i wyjaśnia na przykładach, na czym polega ich współzależność.	19%

Wymagania egzaminacyjne 2022			
Nr zad.	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe	Poziom wykonania zadania (%)
30.	Temat 1 I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. II. Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów.	4. Struktura społeczna. Zdający: 1) opisuje strukturę klasowo-warstwową polskiego społeczeństwa [...]; 3) podaje przykłady i wyjaśnia uwarunkowania pionowej i poziomej ruchliwości społecznej; 4) opisuje mechanizm i skutki społecznego wykluczenia oraz sposoby przeciwdziałania temu zjawisku; 5) charakteryzuje wybrane problemy życia społecznego w Polsce (w tym sytuację młodych ludzi); rozważa możliwości ich rozwiązania. 5. Zmiana społeczna. Zdający: 3) analizuje sposoby adaptacji do zmiany społecznej [...]. (III etap) 3. Współczesne społeczeństwo polskie. Zdający: 2) omawia problemy i perspektywy życiowe młodych Polaków [...]. 37. Ochrona praw człowieka w Polsce. Zdający: 2) rozważa dylematy związane z prawami socjalnymi i sposobem ich realizacji przez państwo. (III etap) 24. Gospodarka rynkowa. Zdający: 1) przedstawia podmioty gospodarcze (gospodarstwa domowe, przedsiębiorstwa, państwo) i związki między nimi. (III etap) 29. Wybór szkoły i zawodu. Zdający: 1) wskazuje główne przyczyny bezrobocia w swojej miejscowości, regionie i Polsce; ocenia jego skutki.	24%

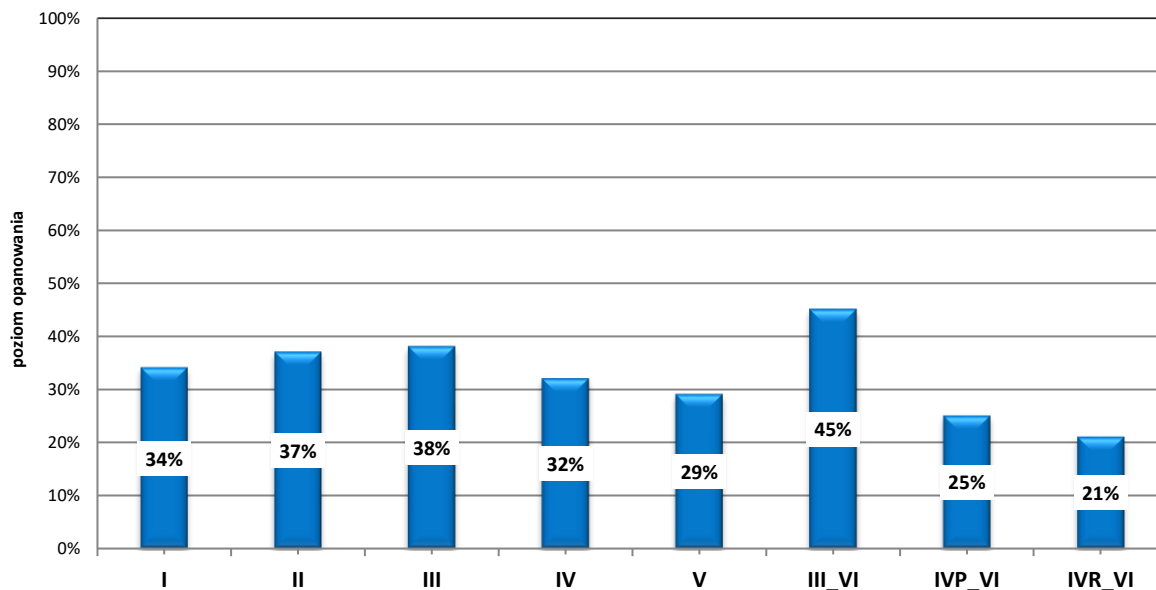

Wymagania egzaminacyjne 2022			
Nr zad.	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe	Poziom wykonania zadania (%)
Temat 2	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. IV. Znajomość zasad i procedur demokracji.	17. Systemy partyjne. Zdający: 1) charakteryzuje system [...] dwupartyjny i wielopartyjny; 3) przedstawia system partyjny [...] Wielkiej Brytanii, Niemiec, Francji i Stanów Zjednoczonych [...]; 4) opisuje podstawowe zasady ordynacji większościowej [...] w powiązaniu z systemem dwupartyjnym [...]. 19. Modele ustrojowe państw demokratycznych. Zdający: 1) podaje cechy charakterystyczne różnych modeli ustrojowych państw demokratycznych [...]; 2) charakteryzuje krótko ustroje polityczne Niemiec, Wielkiej Brytanii, Francji, Stanów Zjednoczonych [...]; 3) przedstawia zasady odpowiedzialności konstytucyjnej i politycznej; wskazuje, kto im podlega. 20. Władza ustawodawcza w państwie demokratycznym. Zdający: 2) zarysowuje główne funkcje izby wyższej i niższej parlamentów w wybranych państwach (w Wielkiej Brytanii, Stanach Zjednoczonych, Niemczech) [...]; 5) [...] wyjaśnia rolę opozycji w pracy parlamentu. 21. Władza wykonawcza w państwie demokratycznym. Zdający: 1) wyjaśnia, jaką rolę we współczesnych państwach może pełnić głowa państwa; podaje przykłady urzędujących głów państw (monarchów i prezydentów); 2) charakteryzuje kompetencje rządu w państwie demokratycznym i relacje między rządem a głową państwa.	

Wymagania egzaminacyjne 2022			
Nr zad.	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe	Poziom wykonania zadania (%)
Temat 3	I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej. (IV z.p.) VI. Znajomość praw człowieka i sposobów ich ochrony.	30. System prawny Rzeczypospolitej Polskiej. Zdający: 3) wskazuje gałęzie prawa i kodeksy, w których szukać należy odpowiednich przepisów. 34. Prawo administracyjne. Zdający: 1) odróżnia akty administracyjne od innego rodzaju dokumentów; rozpoznaje, kiedy akt administracyjny jest ważny; 2) przedstawia strukturę sądownictwa administracyjnego; opisuje przebieg postępowania administracyjnego; 3) wyjaśnia, jak odwołać się od decyzji i postanowień organów administracyjnych (odwołanie, zażalenie, skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego, skarga kasacyjna do Naczelnego Sądu Administracyjnego). 35. Obywatel wobec prawa. Zdający: 3) pisze [...] odwołanie od decyzji administracyjnej [...]. (IV z.p.) 1. Młody obywatel w urzędzie. Zdający: 5) wyjaśnia, co może zrobić obywatel, gdy nie zgadza się z decyzją urzędu; 6) sporządza urzędowy wniosek, skargę i odwołanie. (III etap) 15. Władza sądownicza. Zdający: 1) przedstawia organy władzy sądowniczej, zasady, wedle których działają sądy (niezawisłość, dwuinstancyjność) i przykłady spraw, którymi się zajmują.	

WYKRES 2.

POZIOM WYKONANIA ZADAŃ W OBSZARZE WYMAGAŃ OGÓLNYCH (WEDŁUG ZADAŃ SPEŁNIAJĄCYCH DANE WYMAGANIE W NAJWIĘKSZYM STOPNIU)

Komentarz do wyników wraz z wnioskami i rekomendacjami znajduje się w sprawozdaniu krajowym *Sprawozdanie za rok 2022 r. Egzamin maturalny. Wiedza o społeczeństwa* zamieszczonym na stronie www.cke.gov.pl.